

βαπτίζω baptidzoo; (ik) dompel onder /

passief: (ik) wordt onder gedompeld / *notities*:

Achtergrond van het gebruik van βαπτίζω is het onderdompelen of dippen om glazen wijn of gif te vullen, of een emmer met water te vullen om te scheppen, of schepen om die te verven, of verzilveren van objecten, of na het smeden van ijzer dit ter koeling of harding in water te doen, of om iets te wassen. Ook: het bedrinken of verdrinken van iemand of zinken van schepen. Traditioneel wordt het vertaald met: ik doop van dopen / overzicht uit diverse woordenboeken:

1.) *Liddel, Scott and Jones, A Greek Lexicon, (geen specifiek jaartal):*

βάπτω = *Engels*: dip = (in)dopen of (in)dompelen (*letterlijk of figuurlijk*) / dompelen (*in*) / zinken / verven / (*water pakken door*) onderdompelen of scheppen (*van een emmer*) / *passief*: dopen

βαπτίζω = te dompelen in of onder water (*ook figuurlijk*) / (*wijn pakken door*) onderdompelen / dopen / afwassing (*in NT*) / *mediaal*: zichzelf onderdompelen (*in LXX*) / *passief*: verdrinken worden / zinken / overstromen / gedrenkt (*in wijn*) / over het hoofd en oren (*in schuld*)

βάπτός = (in)gedompeld / (in)gedoopt / geverfd / fel gekleurd

βαπτιστής = iemand die (in)dompeld / "doper"

βαπτιστήριον = zwembad

βαπτισμός = (in)dompelen / (in)dopen in water / *Engelse*: immersion (onderdompelen / verdiept zijn in) / figuurlijk ondergaan (*in iets*) / diepe slaap / "dopen"

βάπτισμα = "dopen"

βάπτισις = *Engelse*: dipping = (in)dopen / (in)dompelen / "dopen"

βαπτικός = om te verven / vergulden / verzilveren / te wassen

βάπτης = doper / dompelaar / bader

βάπτρια = (*vrouwelijke* βάπτης)

βάφή = (in)dopen of (in)dompelen (*in water voor het harden van een zwaard of gereedschap*) / (*brand*-)verven of glazuren / vergulden / verzilveren / indompelen (*van wapens/pijlen in vloeistoffen*) / infectie

βαφεύς = verver / vergulder

βαφεῖον = huis van de schilder / workshop

βαφικός = geschikt om te verven / kunst van verven / vergulden / verzilveren

βάφισσα = vrouwelijke verver (?)

βάψιμος = om geverfd te worden

βάψις = (in)dopen / (in)dompelen / harden / de verf

2.) *Montijn/Koster, Grieks-Nederlands Woordenboek, 1960:*

βαπτίζω = onderdompelen / scheppen / tot de oren (*in schulden*)

βάπτω = dompelen (*figuurlijk, maar ook letterlijk, bijvoorbeeld voor het verven*) / drenken / volscheppen / *ook*: zinken

βάπτός = geverfd / schel gekleurd / om te verven / geschept

βαφή = indompelen / (*gloeiend ijzer in koud water, om te harden, en het effect ervan (veerkrachtigheid en scherpte)*) / in de verf = verven / kleur

βαφεύς = verver

βαφικός = voor het verven dienend

3.) *Muller, Grieksch Woordenboek, 1933:*

βαπτίζω = onderdompelen / nat maken "dopen" / verstikken (*door schulden*) / handen wassen / *passief*: zich bedrinken

βάπτω = indompelen / verven / spoelen / wassen / (emmer) onderdompelen / zinken

βάπτός = geverfd / bont / om uit te scheppen

βάπτρια = verfster

βαφή = indompelen / verven / verf / in water dompeling (*om te harden*) / staling = kracht

βαφεύς = verver

βαφεῖον = ververij

βαφικός = voor het verven / verfkunst

βάψις = het onderdompelen

4.) *Van den Es, Grieksch Woordenboek, 1883:*

βαπτίζω = indompelen / nat maken / (*figuurlijk: drinkers / in diepe schulden steken*) / scheppen / "dopen"

βάπτός = ingedompeld / geverfd / bont (*kleding*) / te scheppen

βάπτρια = verfster

βάπτω = *vermeld dat in bepaalde werkwoordsvormen een φ en ψ in plaats van π gebruikt wordt (vermoedelijk door versmelting van letters)* / indompelen / onderdompelen / zinken / harden (*door indompeling*) / wassen

βαφή = indompelen / verven / verf / in water dompeling (*om te harden, in plaats van olie om het zacht te maken*)

βαφεύς = verver

βαφικός = tot verven dienstig

zie volgende pagina...

5.) Schmidt, *Grieksch-Hollands Handwoordenboek, 1833:*

βαπτίζω = dikwijls indopen = vaak indopen / bevochtigen / (*figuurlijk*: drinkers / in schulden steken)
βαπτισμός = indopen / baden / scheppen / “dopen” (*er staat een aantekening bij dat het alleen in het NT zo vertaald wordt*) en “de doop”
βάπτισμα = (het) ingedoopte / (*en zie βαπτισμός*)
βαπτιστήριον = badplaats / zwemplaats / “doorbekken”
βαπτιστής = (hij) die indoopt / “doper”
βάπτως = ingedoopt / ingeverfd / geschept
βάπτω / βάψω = dopen / indopen / verver / “doper”
βαφή = indopen / verven / verf / azijn / hardmaking (*van ijzer*)
βαφεύς = verver
βαφεῖον = ververij
βαφική = ververij
βαφικός = tot verf behorend
βάψιμος = om te verven
βάψις = het verven

6.) *Het moderne Wolters of Koenen (school)woordenboek oorspronkelijk van Muller zijn in de jaren zestig bewerkt door W. den Boer met een bewerking bij βαπτίζω: nat maken ‘dopen’, dompelen als scheppen, passief: bedrinken, zich de handen wassen. βάπτω is bij W. den Boer: indompelen.*

1. βαπτίζω (werkwoord, Ind. pr. act. 1p. enk.) 3
Mat. 3:11, Luk. 3:16, Joh. 1:26